

Kadmo d.o.o. & Rijk Zwaan: preporuke za proizvodnju u zaštićenom prostoru 2024-25

Sadržaj

- ➡ **Novi sojevi plamenjače na salati**
- ➡ Pregled sortimenta za uzgoj u zaštićenom prostoru s naznakom otpornosti na plamenjaču i druge bolesti.
- ➡ **Batavija** za plastenički uzgoj
- ➡ **Puterica** za plastenički uzgoj
- ➡ **Hrastov list** za plastenički uzgoj
- ➡ **Lolo** za plastenički uzgoj
- ➡ **Matovilac**
- ➡ **Rotkvica**
- ➡ **Špinat**
- ➡ **Blitva**

Imenovanje novog soja plamenjače na salati

Međunarodna organizacija za praćenje i evaluaciju plamenjače salate (IBEB-EU) je 1. srpnja službeno imenovala novi široko rasprostranjeni soj plamenjače na salati: BL:41EU.

Kao što sami znate, plamenjača salate može uzrokovati štete na listovima salate u zaštićenom prostoru i na otvorenom polju, što rezultira smanjenim prinosem. Gljivica se kontinuirano razvija, što rezultira pojavom novih sojeva. Međunarodna organizacija za praćenje i evaluaciju plamenjače salate (IBEB-EU) prati taj razvoj, provodi istraživanja i testove te imenuje novi soj ukoliko prevladava i/ili predstavlja ozbiljan problem proizvođačima.

Razvoj robusnih, otpornih sorata jedan je od stupova Rijk Zwaanovog programa oplemenjivanja salata. U fitopatološkom istraživačkom centru se provode opsežna ispitivanja novih sorata salate tijekom cijele godine kako bi se utvrdilo jesu li otporne na različite sojeve plamenjače. Rezultati se dijele s timovima za selekciju salate kako bi mogli odabrati samo one sorte koje pokazuju otpornost. Na taj se način proizvođači salate mogu i dalje oslanjati na najbolje genetsko rješenje.

Tvrtka Rijk Zwaan potiče integriranu kontrolu štetnika i bolesti. Otporne sorte igraju bitnu ulogu u kontroli bolesti, no ne treba isključiti niti primjenu sredstava za zaštitu bilja (poštujući doziranje, frekvenciju korištenja, registracije...) kako bi se spriječio razvoj novih sojeva plamenjače.

Štoviše, provođenje dobre higijenske prakse, kao što je brzo zaoravanje biljnih ostataka i bolesnih usjeva, može pomoći u smanjenju širenja plamenjače u salati. Nastavno na to, podsjećamo na definiranje otpornosti na bolesti koju je usvojila međunarodna organizacija ISF Vegetable

and Ornamental Crops Section (Sekcija za povrće i ukrasno bilje). Te su definicije dogovorne i usvojene od svih relevantnih sjemenskih kuća kao i znanstvenih institucija.

Imunitet je osobina biljke/sorte da ne podliježe napadu ili infekciji određenog štetnika ili bolesti. Sorte povrća ne posjeduju imunitet.

Otpornost je sposobnost sorte da ograniči rast i razvoj određenog štetnika ili uzročnika bolesti i/ili ograniči štetu koju on uzrokuje, u usporedbi s osjetljivom sortom u sličnim uvjetima i sa sličnim infekcijskim pritiskom patogena. Otporne sorte ne moraju ali mogu pokazati neke od simptoma bolesti ili oštećenja pod pritiskom patogena.

Dogovorno su definirane dvije razine otpornosti:

Visoka otpornost (HR): imaju je sorte koje jako ograničavaju rast i razvoj određenog štetnika ili uzročnika bolesti u uvjetima njihova uobičajenog pritiska u usporedbi s osjetljivim sortama. Ipak, u uvjetima visokog infekcijskog pritiska HR sorte mogu manifestirati neke od simptoma bolesti ili oštećenja.

Srednja otpornost (IR): imaju je sorte koje ograničavaju rast i razvoj određenog štetnika ili uzročnika bolesti, ali mogu pokazati značajniji raspon simptoma ili oštećenja u odnosu na sorte koje posjeduju visoku otpornost (HR). Srednje otporne sorte ipak će pokazivati manje izražene simptome i oštećenja, u usporedbi s osjetljivom sortom u sličnim uvjetima i sa sličnim infekcijskim pritiskom patogena.

Osjetljivost je nesposobnost sorte da ograniči rast i razvoj određenog štetnika ili uzročnika bolesti.

Tablica 1: Pregled sortimenta za uzgoj u zaštićenom prostoru s naznakom otpornosti na plamenjaču i druge bolesti.

Tip salate	Ime sorte	HR (visoka otpornost)	IR (srednja otpornost)
Batavia zelena	NOLANIE RZ	Bl:29-41EU/Nr:0	
Batavia zelena	BIFRIE RZ	Bl:29-37,39-41EU/Nr:0	
Batavia zelena	SMARTIE RZ	Bl:29-37,39-41EU/Nr:0	
Batavia zelena	CELANIE RZ	Bl:29-37,39-41EU/Nr:0	
Batavia crvena	MINERAL RZ	Bl:29-37,39-41EU/Nr:0	LMV:1
Batavia poluglavica zelena	MADIE RZ	Bl:29-41EU/Nr:0	
Batavia poluglavica crvena	MARINSKI RZ	Bl:29-36,38-41EU/Nr:0	Fol:1,4
Puterica zelena	EVADNE -EDWIGE RZ	Bl:29-41EU	
Puterica zelena	DANUBIA RZ	Bl:29-41EU	
Puterica zelena	WELDON RZ	Bl:29-41EU	Fol:4
Puterica crvena	GILMORE RZ	Bl:29-37,39-41EU	
Hrastov list zelena	KINETA RZ	Bl:29-37,39-41EU/Nr:0	
Hrastov list crvena	ROMAI RZ	Bl:29-37,39-41EU/Nr:0	
Lolo zelena	LIMEIRA RZ	Bl:29-39EU/Fol:4	Fol:1
Lolo crvena	SAMANTINE RZ	Bl:29-40/Nr:0	Fol:4
Cos (romana) zelena	MENCIUS RZ	Bl:29-37,39-41EU/Fol:1/Nr:0	LMV:1
Cos (romana) zelena	PROBUS RZ	Bl:29-39EU	LMV:1/Fol:4

Kratice otpornosti na bolesti i štetnike:

- Bl** Plamenjača salate - *Bremia lactucae*
- LMV** Virus mozaika salate - *Lettuce mosaic virus*
- Pb** Korjenova uš salate - *Pemphigus bursarius*
- Nr** Lisna uš salate - *Nasonovia ribisnigri*
- LRNV** Virus prstenaste nekroze salate - *Lettuce ring necrosis virus*
- LBVV** Virus zadebljanja žila salate - *Lettuce big vein virus*
- Fol** Fuzarijsko venuće salate - *Fusarium oxysporum f. sp. lactucae*

Batavija

Nolanie RZ

Nolanie RZ je i dalje vodeća kristalka u Hrvatskoj za proizvodnju u zaštićenom prostoru zbog stabilnog prinosa, prilagodljivosti i toleranciji na stres. Ima vrlo atraktivan izgled, lijepu svijetlu svježju zelenu boju, mnoštvo manjih kovrčavih listova koji formiraju glavicu u tzv. tipu gentile. Zatvorena baza glavice je blago podignuta od tla, što ovu sortu čini otpornom na truljenje baze, a također olakšava berbu. Sorta ima snažan porast i zadržava odličnu kvalitetu u zimskim uvjetima s niskim intenzitetom svjetla. Nolanie RZ je vrlo tolerantna na rubnu palež kao i na virus prstenaste nekroze salate (LRNV), te virus zadebljanja žila salate (LBVV). Ističemo kako ova sorta ima visoku otpornost na sve trenutno registrirane sojeve plamenjače (29-41EU) što vam pruža dodatnu sigurnost u proizvodnji.

NOLANIE RZ
NAJUSPJEŠNIJA
PLASTENIČKA
KRISTALKA ZADNJIH
SEZONA!

Bifrie RZ

Kompaktna gentile kristalka brzog porasta. Atraktivnog je izgleda, selekcionirana za jesenski i proljetni uzgoj u zaštićenom prostoru, no odlične rezultate daje tijekom cijelog period plasteničkog uzgoja (sadnja od kraja rujna do sredine veljače). Ima odličnu kombinaciju voluminoznosti i svježeg izgleda. Nešto deblji, valoviti listovi i dobro zatvorena baza glavice doprinose dobroj zdravstvenoj kondiciji usjeva. Nije sklona procvjetavanju i dobro se drži u polju, pa je pogodna i za berbu u zaštićenom prostoru tijekom toplijih jesenskih i proljetnih perioda.

Smartie RZ

Batavija za plastenike, rustikalnijeg izgleda, bujne rozete, debljeg lišća i uzdignutog baznog dijela glavice. Zahvaljujući svojoj prilagodljivosti i toleranciji na stresne uvjete proizvodnje, ova sorta je pogodna za ekstenzivnije uvjete i slabije tehnologije uzgoja, kao i za teža i/ili siromašnija tla. Ima visoku toleranciju na virus prstenaste nekroze salate (LRNV) i virus zadebljanja žila salate (LBVV). Najbolje rezultate daje ukoliko se sadi tijekom studenog i prosinca, a za berbu dolazi tijekom veljače i ožujka.

Batavia - i dalje u ponudi: **Celanie RZ** (tip Bifrie RZ, ali s bržim porastom), **Madie RZ** (poluzatvoreni tip glavice),

Marinski RZ (crvena, poluzatvoreni tip), **Mineral RZ** (crvena gentile kristalka).

Puterica

Evadne-Edwige RZ

Evadne-Edwige RZ je novo ime za sortu puterice koju smo upoznali i koristile prošle dvije sezone pod imenom Edwige RZ. Ova sorta formira krupne glavice sjajne zelene boje listova. Prikladna je za uzgoj na različitim tipovima tla. Ima brzi porast i odlično formiranje glavica u uvjetima kraćeg dana. Sorta nije osjetljiva na bolesti i tolerantna je na kratke periode niskih temperatura. Preporučeni razmak sadnje: 30x30 cm.

Danubia RZ

Krupna puterica iznimno brzog porasta. Glavica je svijetlo zelene boje atraktivnog izgleda. Nije osjetljiva na rubnu palež lista niti na trulež zbog blago uzdignute rozete. Sorta je prikladna za sadnju od kraja rujna do sredine veljače u zaštićenom prostoru. Zbog iznimne krupnoće glavice, ne preporučujemo gušću sadnju od 30x30 cm.

Danubia RZ

Weldon RZ

Puterica koja formira kompaktne glavice idealne za prodaju u supermarketima. Ima punu otpornost na plamenjaču. Zbog brzog porasta, pravilnog formiranja glavice i činjenice da donje lišće nije osjetljivo na bolesti odlično podnosi gušću sadnju (čak i do 25x25 cm).

Ostali tipovi salate

Kineta RZ

Atraktivna sorta **zelenog hrastovog lista** za jesenski, zimski i proljetni uzgoj u plastenicima. Formira kompaktne glavice s mnoštvom sjajnog lišća lijepe zelene boje.

Romai RZ

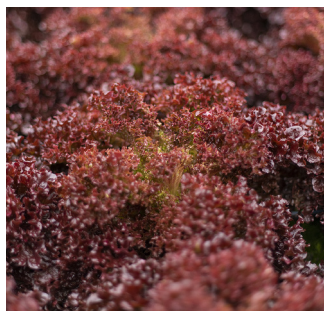
Crveni, quattro red hrastov list namijenjen za cjelogodišnji uzgoj, pa tako i za plastenički uzgoj tijekom jeseni, zime i proljeća. Formira uspravnu rozetu iznimno atraktivne boje listova. Nije osjetljiva na rubnu palež.

Limeira RZ

Robusna sorta **zeleno lolo** salate (popularno nazivana lolo bionda) za jesensko-zimski uzgoj. Formira ujednačene glavice svijetlo zelenih listova odličnog zdravstvenog stanja.

Samantine RZ

Crvena lolo salata za sadnju u zaštićenom prostoru od kraja rujna do kraja siječnja. Formira iznimno ujednačene glavice snažnog porasta.

Mencius RZ

Zbog sve veće potražnje za **romana (cos)** salatama, predstavljamo vam sortu Meniculus RZ. Namijenjena za sadnju od početka listopada do kraja siječnja. Formira debele ali mekane listove s lijepo zaobljenim vrhom. Glavice su teške, s lijepo zatvorenom i zdravom bazom.

Matovilac

Veyron RZ F1

Sorta koja daje odlične rezultate tijekom jesensko-zimske proizvodnje u zaštićenom prostoru. Ima umjerenu brzinu porasta i formira kompaktne rozete. Dobro podnosi raznolike uvjete proizvodnje, a zbog činjenice da kotiledoni dugo ostaju zeleni, moguć je duži period berbe bez gubitka kvalitete.

Matovilac – i dalje u ponudi: Cirilla RZ F1 (zadnja sezona), Sonett RZ F1, Revelle RZ F1.

Rotkvica

Millom RZ F1

Okrugli korijen ima sjajno crvenu boju. Millom RZ je naš hibrid s najbržim porastom u uvjetima kratkog dana. Ima odličnu otpornost na plamenjaču. Preporučujemo za sjetvu od sredine rujna do sredine veljače u zaštićenom prostoru.

Bodiam RZ F1

Formira okrugli korijen tamno crvene boje, promjera 3,0-3,5 cm. Ima snažnu lisnu masu te odličnu otpornost na plamenjaču. Preporučujemo za sjetvu od kraja siječnja do kraja ožujka u plasteniku.

Rotkvica - i dalje u ponudi: Mondial RZ F1 (za cjelogodišnju proizvodnju), Junon RZ F1 (dvobojni korijen)

Bodiam RZ

Špinat

Meerkat RZ F1

Formira krupno, okruglo lišće uspravnog rasta i tamnozeleno boje. Ima odličan porast u uvjetima niskog intenziteta svjetla. Odličan izbor za uzgoj od jeseni do ranog proljeća. Otpornost: HR: Pe:1-15,17,20

Eland RZ F1

Kultivar umjereno brzog porasta s tamno zelenim okruglim listovima uspravnog rasta. Po svojim karakteristikama sličan je dobro poznatom kultivaru Dolphin RZ, no ima bolju otpornost na bolesti (plamenjača). Otpornost: HR: Pe:1-15,17,18,20 IR: Pe:16,19

Eland RZ

Blitva

Charsano RZ F1

Formira veliki broj listova s peteljkom srednje debljine. Sjajno tamnozeleno lišće daje atraktivni kontrast u odnosu na izrazito bijelu nervaturu i peteljku. Listovi su deblji nego kod starijih sorti, zbog čega je ova sorta manje sklona bolestima i duže čuva svježinu nakon berbe.

Program prihrane lisnatog povrća biostimulatorima talijanske tvrtke Biolchim (slata, blitva, špinat...)

Faza nicanja i
razvoja
presadnice

Faza razvoja
trećeg pravog
lista - sadnja

Početak
zavijanja glavice

Faza 50%-tne
razvijenosti
glavice

Faza tehnološke
zrelosti / berbe

NOV@ 15 l/ha

primjena putem sistema navodnjavanja;
za ukorjenjivanje, bolje usvajanje hranjiva i rast

primjena nakon sadnje (formirano 5-6 pravih listova)

FYLLOTON 2 l/ha

ublažava stres nakon presađivanja, stimulira
vegetativan rast

1-2 primjene nakon sadnje

primjena svakih 10-15 dana

LIGOPLEX Ca 2 l/ha

sprječava pojavu rubne paleži

primjena svakih 10-15 dana tijekom intenzivnog rasta

Za dodatne informacije i savjete obratite se našim specijalistima.

Za kontinentalnu Hrvatsku i Sloveniju: **Kazimir Koraca**, mag. ing. agr. | GSM: +385 (0)99 815 1819 — kazimir.koraca@gmail.com.

Za obalnu Hrvatsku: **Vinko Uljević**, dipl. ing. agr. | GSM: +385 (0)98 456 878 — v.uljevic.kadmo@gmail.com.

Za narudžbe molimo kontaktirajte ured:

Nikolina Konjević, mag. ing. agr. | Tel.: +385 (0)1 3864 775
iva.kadmo@gmail.com

Marijan Stepinac, dipl. ing. agr. | Tel.: +385 (0)1 3864 775
marijan.kadmo@gmail.com